

Vaikuttavuusperusteisuuden ja
tiedolla johtamisen kehittäminen

Vaikuttavuusperusteinen ohjausmalli
vaikuttavuuspilottien näkökulmasta

Vaikuttavuus

JÄRJESTÄJÄ Tavoitteet ja visio

Mittaustieto Informaatio-
ohjaus
TUOTTAJA
Asiakas & työntekijä

- Asetetaan tavoitteet ja välitavoitteet, joita seurataan valituilla mittareilla
- Mittaaminen perustuu **jatkuvaan informaatio-ohjaukseen**
 - ja se vaatii tuekseen ohjausjärjestelmän (ohjauskeinot)

- Mittareilla saadun tiedon pohjalta
 - toteutetaan interventioita
 - muutetaan toimintaa
 - kehitetään tietopohjaa ja mittareita
 - tarkennetaan tavoitteita
- Huomioidaan eri asiakasryhmät - eri tarpeet eri asiakasryhmillä

- **Palvelutuotantoa muuttamalla saadaan aikaan muutos**
 - Myönteinen muutos asiakkaan terveydessä, toimintakyvyssä tai hyvinvoinnissa kustannusvaikuttavasti

Tieto on koko ohjausprosessin moottori

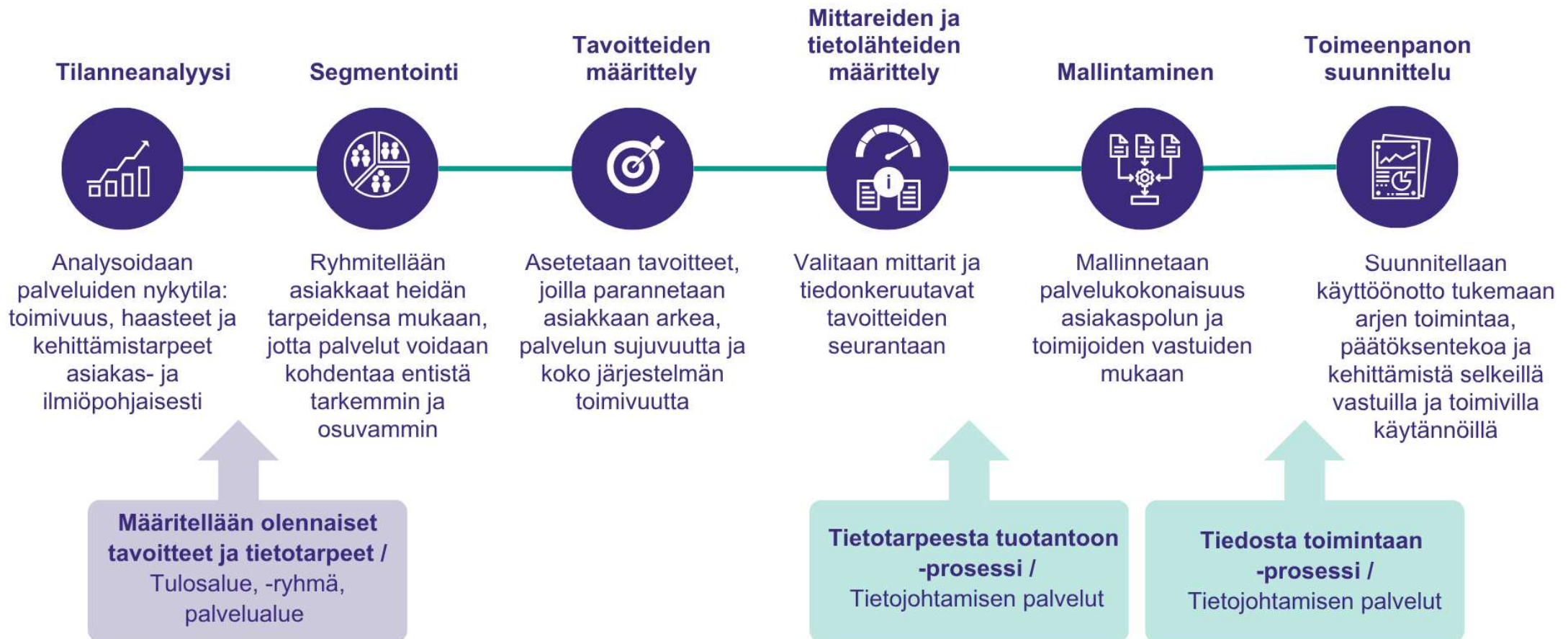

Vaikuttavuuden ohjaamisen perusta on luotettavan tiedon kerääminen, varastointi, analysointi ja hyödyntäminen

Lähde: Valtioneuvoston Reittiopas vaikuttavuuteen, Julkaisusarja 2020:1. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-820-5>

Vaikuttavuustavoitteiden ja mittareiden määrittely

Johtamismalli

Vaikuttavuuden mittaamisen periaatteet

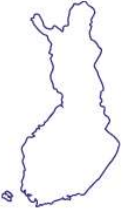
Lähteet: Valtioneuvoston Reittiopas vaikuttavuuteen, Julkaisusarja 2020:1 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-820-5> ja Sitran Vaikuttavuuden askelmerkit, 2018 [vaikuttavuuden-askelmerkit.pdf](#)

Vaikuttavuuden ohjausmalli on tietoperustaisen johtamisen väline.

Sen tavoitteena on ohjata päätöksentekoa ja toimintaa parantaen palveluiden vaikuttavuutta, asiakaslähtöisyyttä ja kustannustehokkuutta.

Kansansairauksien mittareiden määrittely – sepelvaltimotauti

Segmentti	Alasegmentti	Tavoite	Mittarit
Kansansairaudet 	Sairastuneet	Hoitotasapaino	 PTH PTH + ESH ESH ESH ESH + PTH PTH PTH 1 1 2 3 4 5 6 7 7 7 Taudin riskitekijöiden hoito Lähetä Taudin diagnostiikka ja hoito Digihoito-polulle ohjaus Ennusteeseen vaikuttava lääkitys Hoidon jatkuvuus eli pysyvä hoitosuhde Taudin riskitekijöiden hoito
		Elämänlaatu	
		Omahoidon tuki	
	Riskissä olevat	Sairastumisen ehkäisy	
• Terveystyötyöryhmä • Kanta.fi Kela • Prosessidata • THL-sydänrekisteri • THL • Terveystyöryhmä			Primääripreventio • Verenpaine • LDL-kolesteroli • HbA1c • Tupakointi
			Sähköisen ohjaavan lähetteen käyttö pth-esh
			Primaari PCI pallolaajennus tavoiteajassa
			Digihoito-polulle ohjatut ja kirjautuneet
			Määrätyt ja ostetut lääkkeet
			Hoidon jatkuvuus, COC-indeksi
			Sekundääripreventio • Verenpaine • LDL-kolesteroli • HbA1c • Tupakointi

Mittareiden valinta on tehty substanssiosaajien johdolla: tunnistettu ensin keskeiset kohdat, joissa vaikuttavuuden seurannalla saadaan eniten hyötyä potilaiden hoitotulosten näkökulmasta. Valittu vain tärkeimmät kohteet.

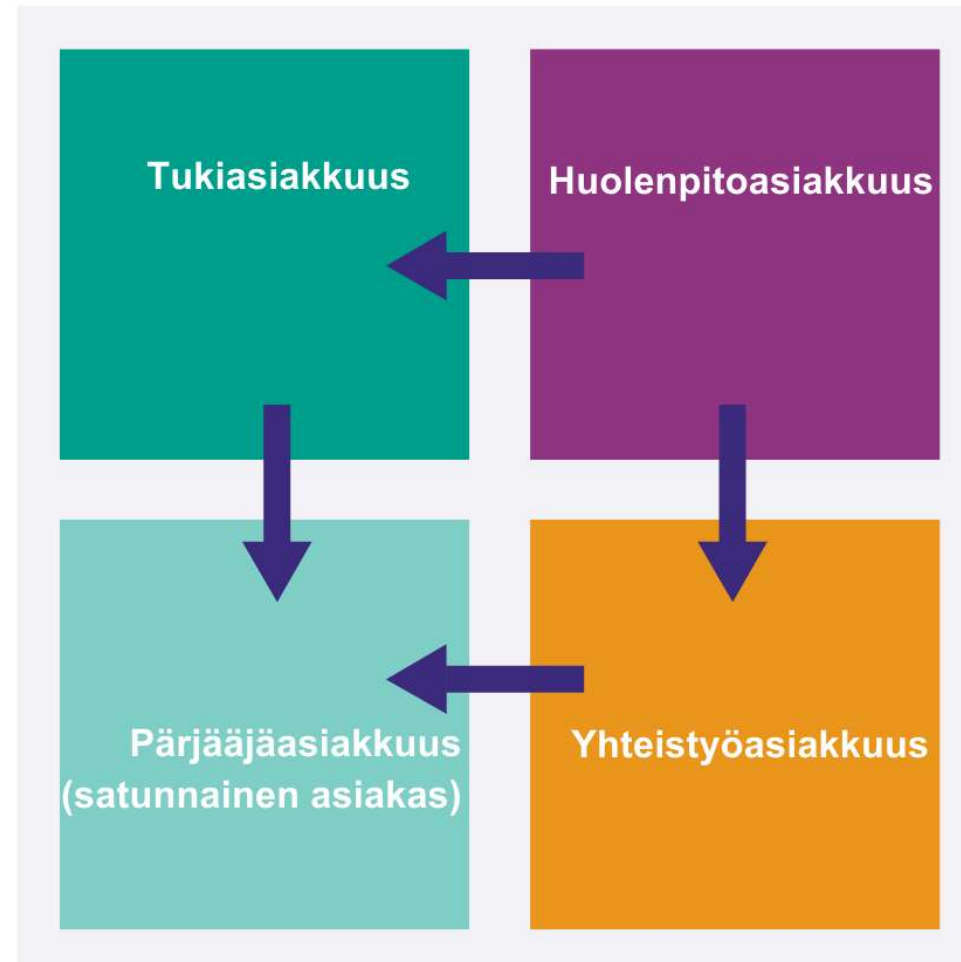
Lähde: Valtioneuvoston Reittipäätös vaikuttavuuteen, Julkaisusarja 2020:1. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-820-5>

Kansansairauksien tavoitteiden ja mittareiden määrittely

Segmentti	Alasegmentti	Tavoite	Mittarit
Kansansairaudet 	Sairastuneet	Hoitotasapaino	
		Elämänlaatu	
		Omahoidon tuki	
		Liitännäis-sairauksien ehkäisy	
	Riskissä olevat	Sairastumisen ehkäisy	

Lähde: Valtioneuvoston Reittipias vaikuttavuuteen, Julkaisusarja 2020:1. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-820-5>

Aikuissosiaalityön segmentointi (kehitetty Tulsote-hankkeessa)

Pieni
Harvoin

Terveys- ja hyvinvointiriski tai
palvelun tarve, määrällinen ja
objektiivinen tieto

Suuri
Jatkuva

Aikuissosiaalityön segmentointi (kehitetty Tulsote-hankkeessa)

Vaiketta

Arjessa
pääjääminen,
laadullinen ja
kokemustieto

Helppoa

- **Toimintakyky kohtalaisen hyvä**
- Kykenee hoitamaan osittain asioitaan itsenäisesti, mutta osittain osaamattomuutta
- Tarvitsee toimintakykyä ylläpitäviä ja edistäviä palveluita
- Yleensä yhden palvelun tarpeessa tai joskus useamman
- Ei erityisen tuen tarpeinen

Palvelutarpeeseen pystytään vastaamaan usein sosiaaliohjauksella, sosiaalisella kuntoutuksella, kuntouttavalla työtoiminnalla. Hyötyvät myös esimerkiksi talousneuvonnasta.

- **Toimintakyky yleensä hyvä**
- Tarvitsee satunnaista apua, hoituu yleensä ohjauksella ja neuvonnalla
- Osaa käyttää ja hyötyä digitaalisista palveluista
- Arjen tilanne stabiili, asuminen sujuu
- Ei välttämättä edes asiakkuudessa, tilanteen muuttuessa ohjautuvat palvelutarvearvioon
- Kriisityö yksittäisissä tilanteissa

Palvelutarpeeseen pystytään vastaamaan alkupalveluissa, jotka järjestetty matalalla kynnyksellä. Osa pystyy hoitamaan asiansa kokonaan digipalveluissa.

Tukiasiakkuus

Huolenpitoasiakkuus

Pääjääjäasiakkuus
(satunnainen asiakas)

Yhteistyöasiakkuus

• Toimintakyky huono tai kohtalainen

- Kykenee hoitamaan vain yksittäisiä asioita itsenäisesti
- Useiden palveluiden tarve
- Asiakasryhmiä: kotiin jumittuneet, haastavat päihde- ja mt. asiakkaat, haasteellisesti käyttäytyvät asiakkaat, häätöasiakkaat, raivaussiivousasiakkaat
- Erityisen tuen tarpeisia
- Jalkautuva työ, etsivä työ
- Harvoin käyttävät digipalveluita
- Yhteistyö eri tahojen kanssa saattaa olla hankalaa, koska asiakas ei koe tarvetta palveluille

Palvelutarpeeseen vastaaminen on haastavaa ja vaatii monialaista yhteistyötä. Omatyöntekijänä aina sosiaalityöntekijä.

• Toimintakyvyssä puutteita

- Palvelutarve yl. tunnistettu hyvin, sitoutuu palveluihin
- Paljon palveluita, haasteena yhteensovittaminen
- Kroonikot, joilla stabiili tilanne
- Tarvitsevat pitkään kannattelevaa työtä
- TYP-asiakkaat, kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat
- Asiakkaat, joilla neuropsykiatrisia erityisvaikeuksia
- Rikosseuraamusasiakkaat
- Asumispalveluasiakkaat

Palvelutarpeeseen pystytään vastaamaan monialaisilla palveluilla. Omatyöntekijänä joko sosiaaliohj. tai sosiaalitt. Yhteinen asiakassuunnitelma ja työparityöskentely.

Pieni
Harvoin

Terveys- ja hyvinvointiriski tai
palvelun tarve, määrällinen ja
objektiivinen tieto

Suuri
Jatkuva

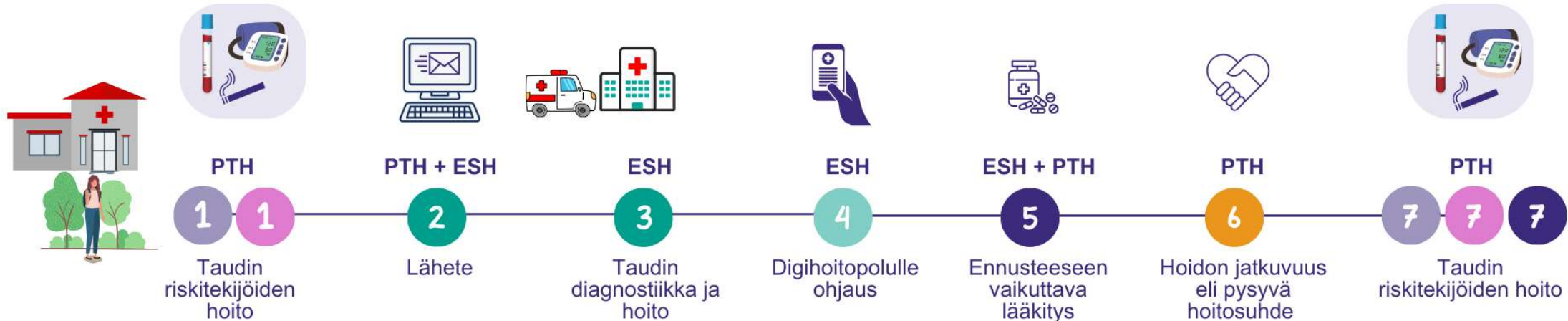
Vaikuttavuusmittareiden tavoitteiden määrittely sepalvelimotautipotilaan hoitoketjussa

varha Varsinais-Suomen
nyyvinvointialue
Egentliga Finlands
vårhäradsområde

Suomen
kestävän kasvun
ohjelma

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

- Terveystyöryhmä
- Kanta.fi Kela
- Prosessidata
- THL-sydänrekisteri
- THL
- Terveyskylä

Primääripreventio

- Verenpaine
- LDL-kolesteroli
- HbA1c
- Tupakointi

Sähköisen ohjaavan lähetteen käyttö
PTH-ESH

Primaari PCI
pallolaajennus
tavoiteajassa

Digihoitopolulle
ohjatut ja
kirjautuneet

Määrätyt ja
ostetut lääkkeet

Hoidon jatkuvuus,
COC-indeksi

Sekundääripreventio

- Verenpaine
- LDL-kolesteroli
- HbA1c
- Tupakointi

Vaikuttavuusmittareiden tavoitteiden määrittely sepelvaltimotautipotilaan hoitoketjussa

Taudin riskitekijöiden hoito primaaripreventiossa

Mitä mitataan	Vaikuttavuus-tavoite ja kirjaamiskattavuus	Lähtötaso	Tavoitetaso	Seurantatiheys	Millä tasolla seurataan	Vastuutaho mittarin kehityksestä / toimenpiteistä
Potilaiden määrä, joiden LDL-kolesteroli on alle tavoitearvon						
Diabetespotilaiden määrä, joiden verensokeri alle tavoitearvon						
Tupakoivien määrä/osuus kohdepopulaatiosta						
Potilaiden määrä, joiden verenpaine alle tavoitearvon						
Kirjaamiskattavuus-% - LDL mitattu						
Kirjaamiskattavuus-% - HbA1C mitattu						
Kirjaamiskattavuus-% - tupakointitieto						
Kirjaamiskattavuus-% - Verenpaine mitattu						

Mittarit

Riskitekijät

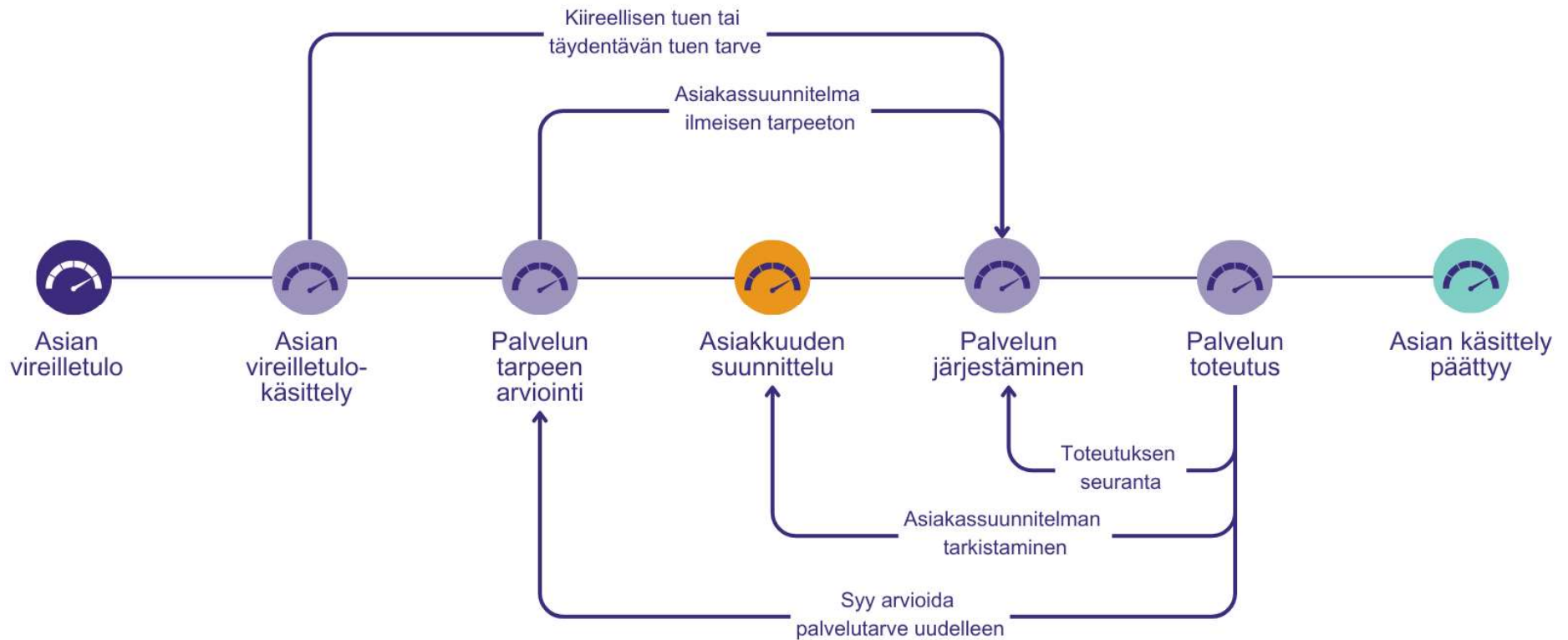
- LDL-kolesteroli
- Verensokeri (hbA1C)
- Verenpaine
- Tupakointi

- Terveyshyötyarvio
- Kanta.fi Kela
- Prosessidata
- THL-sydänrekisteri
- THL
- Terveyskylä

Vaikuttavuusmittareiden määrittely

Sosiaalihuollon palveluprosessi

Alkuperäinen lähde: Sosiaalihuollon palveluprosessit asiankäsittelyn vaiheina
(Sosiaali- ja terveydenhuollon käyttöoikeussääntelyn soveltamisohje, 11/2024, versio 2.1)

Vaikuttavuusmittareiden tavoitteiden määrittely
Asiakkuuden suunnittelun vaiheessa

Asiakkuuden
suunnittelu

Avain-mittari

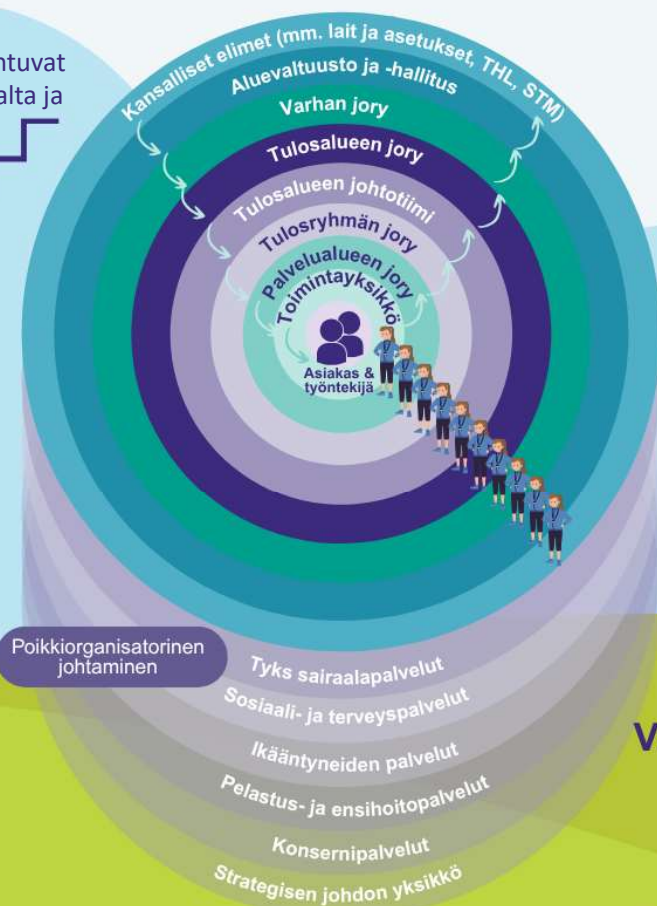
Mitä mitataan	Lähtötaso	Tavoite	Kirjaamis-kattavuus	Millä tasolla seurataan	Seuranta-tiheys

Alkuperäinen lähde: Sosiaalihuollon palveluprosessit asiakäsittelyn vaiheina
(Sosiaali- ja terveydenhuollon käyttöoikeussääntelyn soveltamisohje, 11/2024, versio 2.1)

Vaikuttavuustieto osana kerroksittaista johtamista

Tavoitteet rakentuvat strategian pohjalta ja muotoutuvat toiminnan tarpeisiin.

Toteuma kulkee alhaalta ylös. Mitä todellisuudessa kentällä tapahtuu.

Vaikuttavuuden poikkiorganisatorinen johtaminen

Vaikuttavuutta tukevat toimintamallit, prosessit ja rakenteet Varhassa

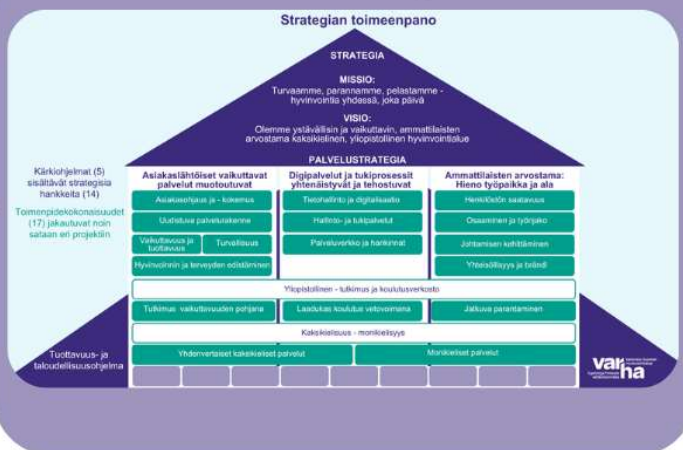
Kohti vaikuttavinta hyvinvointialuetta

Kansalliset tavoitteet, strategiat, säädökset ja rahoitus luovat reunaehdot hyvinvointialueiden toiminnalle.

Hyvinvointi-alueiden tehtäviä koskevat valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2025-2029

- Väestön hyvinvointi, terveys ja turvallisuus
- Yhdenvertaiset palvelut
- Taloudellinen kestävyys
- **Vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus**

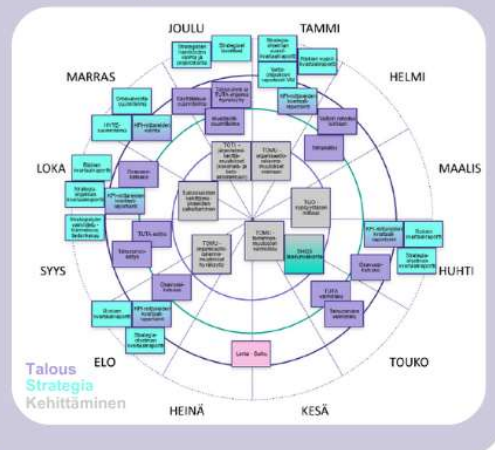
Varhan strategia

Johtamismalli

Varhan johtamisen vuosikello

Vaikuttavuuden poikkiorganisatorinen työryhmä

Vaikuttavuuden ohjaus

Tieto on koko ohjausprosessin moottori

Vaikuttavuuden ohjaamisen perusta on luotettavan tiedon kerääminen, varastointi, analysointi ja hyödyntäminen

Tietojohdamisen palveluiden prosessit

Tietojohdamisen poikkiorganisatorinen työryhmä

Vaikuttavuuden sisällönohjaus sekä vaikuttavuusosaamisen vahvistaminen Varhassa mm. Vaikuttavuusfoorumi, VAINU- ja VALO-koulutukset